

Stockholm den 23 augusti 1999

**Generaldirektör
Ann-Louise Eksborg
Statens Haverikommission
Box 125 38
102 29 STOCKHOLM**

Bästa Ann-Louise,

Efter vårt lite improviserade möte idag på SHK, som en följd av ett inkommet brev till Dig från Sven Anér (Ert dnr. A-04199), vill vi återkomma med följande.

Efter dagens diskussion med Dig och Gunnel Göransson om förhållandena mellan hamnstatsprotokollet som inlämnats till kommissionen av Åke Sjöblom (dnr. A 46b – c), och hamnstatsprotokollskopian som inlämnats till den estniska polisen av Valgma (dnr. D9) och den i haverikommissionens slutrapport hänvisade till och i supplement 223 tryckta förfalskningen, har vi av Dina uttalanden förstått att Du anser följande:

1. Om den kopia som man i slutrapporten hänvisar till (kapitel 5.2) är felaktig, har detta ingen betydelse eftersom de "riktiga" handlingarna finns arkiverade, samt att dessa arkiverade handlingar inte varit dolda för någon.
2. Att i det fall handlingarna i supplementet 233 är felaktiga så har det mindre betydelse eftersom supplementet är preliminärt.
3. Att vi som författare skulle undersökt huruvida det rör sig om en förfalskning eller ej, genom att "fråga" berörda parter i den internationella kommissionen, innan vi i en rapport använder ett så pass starkt ord som förfalskning.
4. Att en hamnstatskontroll utförd i Tallinn på Estonia ej kan vara en riktig kontroll eftersom det är en kontroll på ett "eget fartyg", i detta fall estniskt.
5. Samt att Åke Sjöblom [och då även Gunnar Zahlér, vår anmärkning] ej kan ha agerat för de svenska Sjöfartsverkets räkning under denna "hamnstatskontroll" som utfördes den 27/9 1994 ombord på MS Estonia, då denna gjordes i Tallinn.

Vi antar att Du hänvisar till förvaltningslagen när Du säger att felaktigheter enligt 1 ovan ej har någon betydelse. Vilken eller vilka paragrafer och lagtext i nämnda eller annan tillämplig lag bygger Du den argumentationen på?

Görs det i slutrapporten någon anmärkning till att supplementen man hänvisar till är preliminära och eventuellt kommer att ändras. Om så är fallet, var står det?

Är de "preliminära" supplementen till slutrapporten officiellt tillgängliga?

Som svar på Din "uppfattning" att vi som författare till vår rapport borde kontrollerat med enskilda ledamöter i kommissionen innan vi använt ordet förfalskning, anser vi att det måste ligga i kommissionens intresse och inom Ert ansvar att tillse att handlingar man hänvisar till är riktiga och relevanta. Efter tre års utredande kan man förvänta sig det. Detta särskilt mot bakgrund av att haverikommissionen i slutrapporten fastslår följande: "Detaljerade undersökningsrapporter och kopior av de viktigaste underlagen finns samlade i ett separat supplement." Då det bara i kommissionens svenska arkiv finns ytterligare minst 10.000 sidor utredningsmaterial som inte ansetts så viktiga att de samlats i supplementet måste denna förfalskning ha ansetts vara vital i sammanhanget.

Vi har av samtal i förra veckan och under dagens möte förstått att Du ej fått vår rapport Dig tillhanda. Vi ber om ursäkt för detta men vi tog för givet att Haverikommissionens huvudman, Näringsdepartementet, skulle vidarebefordra ett ex. Vi bifogar därför en rapport, som beskriver varför Dina slutsatser enligt punkterna 4 och 5 ovan är felaktiga, och vi ber Dig också svara på följande frågor.

Om det enligt Din mening inte rör sig om en förfalskning, vad är det då?

Urkundsförfalskning av dokument i offentliga arkiv har lagens näst strängaste maximistraff rörande förfalskningsbrott (6 års fängelse visavi 8 år för sedelförfalskning. Vi vill här verkligen förtydliga att vi inte på något vis lägger någon skugga på Dig då förfalskningen troligen är gjord ca ett år innan Du tillträdde Din nuvarande post). Vi påstår i detta fall att förfalskningen är gjord för att skydda svenska och estniska sjöfartsmyndigheter från ansvar vid Estonias förlisning. Har Du som myndighetsperson och Generaldirektör skyldighet att anmäla ett misstänkt brott inom en myndighet om skälig misstanke om sådant brott kan definieras?

Under vilka kapitel i haverikommissionens slutrapport anser Du att haverikommissionen nöjaktigt utreder varför antalet dödsoffer blev så stort?

Med vänlig hälsning
För Faktagruppen

Björn Stenberg och Johan Ridderstolpe

Bif. Rapporten; Urkundsförfalskning för att dölja bristande sjövärdighet

Kopia av detta brev till Näringsdepartementet